

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:9

2012-05-31

M2012/1490/Nm

Miljödepartementet

Naturvårdsverket

106 48 STOCKHOLM

Uppdrag att presentera sårbarhetsanalyser för varg, björn, järv och lo

Regeringens beslut

Naturvårdsverket ska presentera kvantitativa sårbarhetsanalyser som tydliggör minsta livskraftiga population (s.k. MVP, minimal viable population) för varg, björn, järv och lo baserade på IUCN:s kriterium E. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 2 juli 2012 vad beträffar varg. För björn, järv och lo ska uppdraget redovisas senast den 15 januari 2013.

Skäl för regeringens beslut

Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet) ställer bl.a. krav på att medlemsstaterna ska säkerställa gynnsam bevarandestatus för de arter som omfattas av direktivet.

I habitatdirektivet anges att en arts bevarandestatus är summan av de faktorer som påverkar den berörda arten och som på lång sikt kan påverka den naturliga utbredningen och mängden hos dess populationer inom medlemsstaten.

Bevarandestatusen ska anses gynnsam när

- uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö,
- artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och
- det finns, och sannolikt kommer att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall behållas på lång sikt.

Enligt artikel 17 i habitatdirektivet ska medlemsstaterna vart sjätte år rapportera till EU-kommissionen om genomförandet av de åtgärder som vidtagits till följd av direktivet. Denna rapporteringsskyldighet innefattar

bl.a. varg, björn, järv och lo. Den senaste rapporteringen gjordes 2007 för perioden 2001 – 2006. Nästa rapporteringstillfälle är 2013 för perioden 2007 – 2012. Vid rapporteringen ska bl.a. bevarandestatus bedömas och ett referensvärde anges för när gynnsam bevarandestatus uppnås. Med referensvärde avses den populationsstorlek som bedöms vara ett minimum för att på lång sikt garantera artens livskraftighet.

Av de riktlinjer som EU-kommissionen antog 2008 (Riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå) framgår att referensvärdet för populationsstorlek ska utgöra summan av följande kriterier:

- 1) Populationen ska vara minst så stor som den var vid tidpunkten av direktivets ikraftträdande, och
- 2) Populationen ska vara som minst lika stor (men gärna mycket större) än minsta livskraftiga population (MVP), definierat genom IUCN:s (International Union for Conservation of Nature) kriterium E (en utdöenderisk baserad på en kvantitativ sårbarhetsanalys med mindre än 10 % utdöenderisk över 100 år) eller kriterium D (antalet köns mogna individer).
- 3) Populationens tillstånd övervakas kontinuerligt genom en robust övervakningsmetod.

Av riktlinjerna följer att gynnsam bevarandestatus för en art ska ligga över den nivå som utgör minsta livskraftiga population för arten. Det är därför viktigt att definiera minsta livskraftiga population. Om det finns detaljerad kunskap om arten i fråga är det enligt Riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå lämpligt att genomföra sårbarhetsanalyser för att ta fram minsta livskraftiga population. För de svenska rovdjursstammarna finns detaljerade kunskaper och framtagande av minsta livskraftiga population bör därför ske med kvantitativa sårbarhetsanalyser enligt IUCN:s kriterium E.

Regeringen beslutade den 10 juni 2010 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att utvärdera de långsiktiga målen för rovdjursstammarna (Rovdjursutredningen). Rovdjursutredningen överlämnade i april 2011 delbetänkandet Rovdjurens bevarandestatus (SOU 2011:37).

Utredningen redovisar bedömningar om populationerna av varg, björn, järv och lo har uppnått gynnsam bevarandestatus. Som underlag för bedömning av referensvärde och gynnsam bevarandestatus användes inte sårbarhetsanalyser.

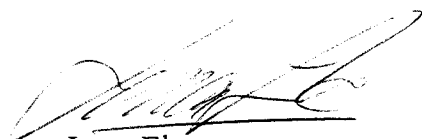
Rovdjursutredningens delbetänkande Rovdjurens bevarandestatus (SOU 2011:37) har remitterats under tiden den 4 maj 2011 till 15 augusti 2011. En remissammanställning har upprättats (dnr 2011/1767/Nm). Av sammanställningen framgår att flera remissinstanser är kritiska mot att utredningen inte baserade sin bedömning på sårbarhetsanalyser. Det framgår också att det finns stora skillnader mellan remissinstanserna om vad som ska bedömas utgöra gynnsam bevarandestatus för varg, björn, järv och lo.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att kvantitativa sårbarhetsanalyser bör genomföras avseende varg, björn, järv och lo i Sverige. Sårbarhetsanalyserna ska tydliggöra minsta livskraftiga population av dessa arter baserade på IUCN:s kriterium E. Analyserna ska bygga på senast dokumenterade kunskaper om arternas populationer i Fennoskandia.

De framtagna värdena för minsta livskraftiga population ska dels ingå i de förvaltningsplaner som Naturvårdsverket ska fastställa för varg, björn, järv och lo, och dels användas som underlag för bedömning av referensvärde för arterna i nästa års rapportering enligt artikel 17 i habitatdirektivet för varg, björn, järv och lo i Sverige.

Uppdraget att presentera sårbarhetsanalyser ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 2 juli 2012 vad beträffar varg. För björn, järv och lo ska uppdraget redovisas senast den 15 januari 2013.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Magnus Bergström

Kopia till -

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/BA
Landsbygdsdepartementet/JFS